

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Imago Primi Saecvli Societatis Iesv

Bolland, Johannes

Antverpiae, 1640

Oratio Qvarta In Calumniam; cuius insanis clamoribus Societas sæpè
insimulata est auaritiæ, delicatioris vitæ, ac superbiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97844](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97844)

Bulla, Cùm
indefessa.

Genebrard.
in Chron.

qui amplissimo suo diplomate posterorum memoriæ testatum voluit: *Societatis homines, verè mundi huius relicti illecebris, ad eò Seruatori suo se dedicasse, ut, conculcatis thesauris, non contenti terrarum finibus, usque ad Orientales & Occidentales Indias penetrauerint: ac eorum aliquos ita Domini amore fuisse perstrictos, ut etiam proprii sanguinis prodigi, martyrio uoluntario se supposuerint: perque eorum spiritualia exercitia etiam Regna ipsa fidem CHRISTI agnouisse.* Satisne luculenter hæc hæc hactenus deducta, ut fidem adstruamus Aquensi Præsuli Gilberto, qui summo iure Ignatium Antilutherum esse pronuntiauit? Satisne animaduertitis, non magis pedibus moribusque nobis obuertos esse Iapones ceterosque Antipodes, quam huius sæculi heterodoxi Societati IESV aduersantur? Quis ergo iure mirabitur, tantam inter utrosque animorum exulcerationem auersionemque intercedere,

Lupis & agnis quanta fortitò obtigit?

Ex hoc itaque fermento, ex hac face prodeunt tot calumniæ in Societatem, tot maledicta, tot libelli famosi, tot sanguinaria edicta, tot proscriptiones, tot cruces denique ac tormenta. Sed, ô cæca maleuolentia, & inconsulta nequitia! dum Societatem conuictis & calumniis obuere planeque conculcare se posse existimant, non vident eam tum vel maxime exornari. Quid enim Societati contingere potest gloriosius, quam si toti orbi manifestum euadat, eam à flagitiosissimis ac perditissimis hominibus implacabili odio omni que diritate vexari? quid optabilius, quam ab iis cum fastidio natuscæque despici, qui nullum veræ laudis gustum habent? Magnis interim animis estote, viri Religiosissimi, magnum vobis aduersus maleuolorum tela præsidium, magnum aduersus omnes persecutionum procellas solatium repositum est in præclarâ recte factorum conscientia. Deinde si qua vis, si qua tempestas, si qua dimicatio incubuerit; Dei præsidio tecti, inter medios hostium cuneos illæsi consistetis. Vnus instar omnium vester vobis erit IESVS, qui hoc vnico verbo mœrorem vobis omnem absterget; *Si patremfamilias Beelzebub vocauerunt, quanto magis domesticos eius?* Sed quemadmodum ille tandem inimicis omnibus superior, eam gloriam est consecutus, quam omnis intuebitur æternitas: ita vobis aliquando ex persecutionibus, proscriptionibus, tormentis solida voluptas, ex maleuolentiæ tempestatibus tranquilla securitas, ex mendaciorum & calumniarum nubibus æternæ lucis ac dignitatis splendor emerget.

Math. 10.

ORATIO QUARTA

In Calumniam; cuius insanis clamoribus Societas sæpè insimulata est auaritia, delicatioris vitæ, ac superbia.

A suo ex-
ortu ca-
lumniis
appetita
Societas:

ET si, quodam naturæ beneficio, minima quæque paruitate suâ tuta sunt, & quemadmodum aciem oculorum, ita multò facilius omnem inuidiæ morsum ictumque subterfugiant; tamen hæc minima IESV Societas, post tot alios in Ecclesiâ clarissimos Ordines recens exorta, ne quidem illis iniuriis admodum reuibus, nec suâ illâ appellatione,

tione, quâ à Beato Conditorè Minima toties nuncupata est, effugere vniquam potuit, quin in multorum, non iam oculos (quod necesse erat) sed odia atque inuidiam incurreret; inde ab ortu suo vbiq̃ appetita frequentibus contumeliarum telis. Verùm vbi iam ad vnius sæculi decursum reflectit oculos, nonne meritò mirari potest, quo suo fato contigerit, vt nemo hisce centum annis Christianæ Religionis, nemo auitæ ^{ab hereticis,} sinceræque Fidei hostis fuerit, qui non grauissimo in hanc Familiam animo belloque exarserit. quamquam, fateor, minùs nouum videri debet, eam ab istis Dei ac Religionis hostibus velut scopum peti, cum ipsa clarissimum I E S V nomen tamquam signum præferat, in quod istorum omnium cogitationes, linguæ, calami, vt intenti arcus, vt nerui, vt tela conuertuntur. Sed illud admiratione dignissimum semper iudicauere ^{ab amulis,} viri prudentes, repertos fuisse nonnullos melioris Fidei ac vitæ homines, nescio quibus circumuentos fraudibus calumniatorum, qui in hoc quoque bellum omni auctoritate suâ animoque subinde incubuerint. Et enim quòd priores illi fuerint aduersati, qui virtuti, qui Fidei, qui Religioni bellum indixerant; id ex instituto fecerunt: non opinabantur satis probari sui similibus posse se Ecclesiæ esse hostes, nisi huius Ordinis essent inimici. hi verò dum illius famam passim in circulis, in conuentibus, in conuiujs oppugnabant, quo pacto nomen suum & existimationem tueri poterant? Illi sæpenuerò ab hoc Ordine nostro Fidei causâ laceffiti, suas reponebant obreçtationes, cum rationes non possent: hi verò ne verbo quidem violati, vltra in eum euomebant virus acerbitalis suæ, suamque ab eo alienationem, vti terrori ac formidini ceteris, ita suis ac sibi commendationi fore existimabant.

Quid putem? speratne ab vtrisque I E S V Societatem? ita quidem illi non obscure præ se tulerunt, imò non sine acerbissimâ verborum contumeliâ in contemptum illam adducere studiosè sunt conati. Verùm si quis, deposito partium studio, rem paulò æquius mecum velit expendere; non video nec in præclaro ipsius Instituto, nec in ratione viuendi, quod despici ab istis carpique iure poterit. An illius famam maculis saltem aliquibus facile à se aspergi posse crediderunt? ignari quid recti conscientia, quid animi magnitudo, quid integritas, quid innocentia valeat; quæ tum maximè suam explicat ac diffundit lucem, cum in medijs inuidiæ tenebris vmbriisque versatur. An verebantur fortasse ne suo honori nominiq̃ detraheretur, quidquid nostro accederet? alienæ certè nemo existimationi inuidet, qui confidit suæ. An sibi persuadebant noui quidam Hannibales, hanc firmissimæ Societatis rupem assiduâ maledictorum acrimoniâ, ceu nouo quopiam aceto perfusam, sensim ac sensim dissolutum iri? at illius hastenus operibus quantum iniqua detraxit æmulatio, tantum emergens veritas laudibus adiecit.

Illud profectò est. Sperabas Calumniâ (vitium enim arguere mens est, non homines perstringere) sperabas, inquam, Societatem apud imperitos in odium vocare te posse, illiusque splendidissimæ famæ nonnihil officere, obiectis conuictorum tuorum vmbri ac telis: non secus atque ille qui quondam, emissis innumerabilibus sagittis, & soli ipsi clarita-

*inmulta-
rio, & sine
probatio-
nibus.*

tem & hosti suo diem erepturum se dixit gloriosus, quam fecit. Hinc illæ tibi perpetuæ voces, quibus avaritiæ, superbiæ, commodioris ac lautioris vitæ Societatem arguis. Hæc spargis in vulgus, hæc ignorantibus obrudis: hæc criminum omnium brevis summa, imò calumniarum, quas nulla diluat oratio. credita, damnata, præiudicata sunt omnia. ignari atque insolentis vulgi clamor pro omni oraculo est: vociferantur omnes; auaros, deliciosos, superbos esse Iesuitas. quis contra tendat? Si quæris, quo hæc auctore spargantur, quo teste confirmentur: frustra es; tam verum est quam te vivere. quo ex facto dictoque id liqueat: nihil agis. innumera esse asserent, indignabunturque sibi non adhiberi fidem, licet nullum solidè adferre valeant. Cæco impetu eam sibi imperare persuasionem: nefas est, aliter si sentias. Sed singula breuiter saltem expendamus.

*Nec auara
Societas
est.*

Dives & auara Societas est, parandisque opibus inhiat. O præclaram illam Religionem, paupertatis votis vinculisque constrictam! ô præclarum te Ducem, Ignati! qui spretis paternis opibus commodisque gentilitiæ domus, eam legis cohortem, iisque instruis præceptis, ut suam ab auro cupiditatem ac manus cohibere non possit, & magnificè te iactas nudi CHRISTI nudum esse sectatorem. Quamquam diuitiarum accusari parum est; immensæ cupiditatis & inexplebilis avaritiæ insulamur; quasi nostras immigrarit in ædes auri illa sacra fames, quæ quælibet in scelera mortales agit. An non insignis contumelia est, eos qui res spesque suas abiecerunt, traduci palàm tamquam inhient alienis? quo testimonio? quo vestigio? quo signo hæc nota nomini nostro inuritur? An ex eo quòd nec pro sacris concionibus, neque pro augustissimo Missæ sacrificio, neque pro vllâ piâ functione, teruncium admittat vniquam, nec admittere per leges suas possit Societas? An quòd labores suos omnes ac curas ad ciuium salutem gratis referat consumatque, nullâ expectatione ac spe mercedis? quæ tamen tum maximè esset spectanda, si tanto amplificandæ rei suæ desiderio, tamque inexplebili cupiditate teneretur. An quòd peculiari restringendæ paupertatis voto, quasi septo quodam viam sibi ad ampliores facultates obstruxit, quam sanè, si pecuniæ amore ac dulcedine caperetur, laxatam potiùs oportebat? Sed hæc ex disciplinæ nostræ arcanis deprompta superant scilicet tuum, ô Calumnia, vulgi que captum. Rudiori Mineruâ tecum agam necesse est. Habet Societas annuos census in Collegiis. Esto sanè: hæc tu ab Euangelicâ paupertate aliena, hæc avaritiæ signa putas aut argumenta? Frustrà hîc tecum subtiliùs disputem de eâ paupertate, quæ priuatim proprium habet nihil: in communi Superiorum imperio dispensandum aliquid, quo præsens vitæ toleretur necessitas; ne aut populo grauis sit ea egestas, aut conquirendi victus cura à studiis aliisque grauioris momenti functionibus auocet. Sed frustra, inquam, cæcæ facem accendo, quando tu aliam paupertatem nullam nosti, quam coactam inopiam, vilemque mendicitatem. Frustrà etiam singulorum tibi Collegiorum accepti expensique rationes exposuero. Scio, nec iuratus quidem apud te fidem inueniam. Vix oculis ipsâ tuis credes, si serinia loculosque excusseris: quos, ut ait Comicus, araneis plenos & inaniis inuenies.

nec dives:

uenies. Miraberis etiam, nisi planè peregrina sis in rebus œconomicis, tantillum annui census tot viris doctis ac honesto loco natis modestè frugaliterque alendis sufficere posse. Quid si etiam expendas aliquot in Belgio esse Monasteria, quæ singula teorsim ampliores habeant fundos ac facultates, quàm omnia simul amplissimæ Prouinciæ Collegia; adhuc tibi diues & opulenta videbitur esse Societas? quid si in illis ipsis Monasteriis non multò maior Religiosorum sit numerus, quàm in mediocri aliquo Collegiorum nostrorum? quid si ingenuè fatear, nullum pænè Societati in Belgio tam lautè fundatum esse Collegium, quod non grauissimo labore ære alieno? Vbi tandem, quas tam impudenter imprudenterque exagitas, reperies diuitias? Sed clamant scilicet templa atque ædificia diuites esse Iesuitas. Quæ templa? structa atque adornata alienâ benignitate, liberalitate Principum, eleëmofynis hominum piorum? Quid hîc est, quod absque diuinæ Maiestatis iniuriâ carpi possit? aut quæ hinc nobis diuitiæ, quæ opes? Nisi fortè trabes ac marmora saginando stomacho nostro idonea, aut argentei aureique panni scruta, facris vsibus subtracta, pullis nostris vestibus assuenda existimæ? Quid, quòd publica urbium templa vbique nostris sunt augustiora? imò pleraque etiam Religiosorum? Et cultui diuino quæ nimia potest esse maiestas? ne stratum quidem auto pauimentum hîc damnari fas est. Quo sumptu tabernaculum fœderis atque arcam, quo apparatu quantisque opibus templum sibi strui Deus olim mandauerit, ne Romanæ quidem Historiæ Scriptores ignorarunt. Salomonis pietatem sacramque magnificentiam, quæ non antiquitatis monimenta deprædicant? Itaque quod sapientissimo olim Regi honori vertitur atque laudi, hoc tu Regibus Christianis atque Principibus, hoc tu Magistratibus Rebusque publicis vitio vertes? nec licebit viris copiosis in Deum (cui omnia accepta referunt) esse piis ac liberalibus, nisi nos in Religiosam paupertatem peccasse videamur? Illi illi sunt (libentes fatemur, & æternâ grati animi memoriâ recolimus) illi sunt, quorum beneuolentiâ atque ære aedes illæ nostræ in eam altitudinem maiestatemque assurgunt, eumque, quem criminariis, induunt splendorem & ornatum. Illi sunt, quibus longè augustius videtur, suarum facultatum partem aliquam Deo in aris nostris consecrare, quàm Veneri aut Baccho, aliisque turpitudinis aut vanitatis idolis; quibus, prò dolor! non pauci suas plenâ manu sinuque diuitias profundunt; id vnum sibi suisque perire existimantes, quod diuino cultui transcriptum vident. In ædificiis verò quid tantopere est quod tuis luminibus officere possit? nostròve priuatim commodo, an publicis populi vsibus ampla atque spatiosa sunt? an nobis, an populo seruit vasta illa fundi nostri area quam templo tribuimus? idem ferè de ædificiis est. Numerata maiores exedras, Sodalitatum aulas, gymnasiolorum areas atque scholas, numerata amplâ in familiâ necessaria agris hospitibusque conclauia, tum bibliothecam, triclinium, singulasque Coadiutorum officinas; vniuscuiusque habitationi quid relinques? angustum sanè obscurumque angulum, qualia in plerisque Collegiis cubacula nostra sunt. Et vt paulò ampliora sint, an tu iis qui totis diebus ad pulpitem in cubiculo studiis affixi desident, tantillum spatij inuidebis, vt ad vnum se

possint alterúmve passum commouere? Profectò si coràm ea lustrares oculis,exteriore te specie deceptum fatereris, fortè & illà Henrici IV. voce: *Neminem cui Societatis res perspecta est, de eà perperàm aut loqui aut sentire posse.* Animaduertes quippe tum, domos nostras nullo firmiore, quàm ipsius paupertatis muro innixas esse & circumseptas: perspiceres in iis nihil modesto nitore esse pretiosius, cui studere religiosum pulchrum-que ducimus: videres in iis suppetere multa ad inopiam, pauca ad necessarios vsus; ad delicias, ad luxum, omnino nihil. Hæc sunt nostrarum ædium penetralia, quarum exteriorem tantum contemplata formam, magnifica, lauta, splendida fingis omnia, augesque in immensum.

Sed alterum insuper crimen quasi pro confessio exprobras; *Commodis corporis deliciisque indulgere Societatem.* Quibus tandem deliciis, aut vbi locorum? An in castris, vbi cum milite eadem illi sunt subeunda pericula, iidem labores? vbi sub dio excubat, pemoctat in vallo, sudore diffuit in campo, inter vulnera atque vlcera affusa iacet morientium corporibus? illicne commodis suis deliciisque indulget mollis ista & delicata Societas? An in nauibus fortassis, & classè Regiâ, vbi cum nauticâ turbâ iisdem iactatur ventis atque vndis, per transtra discurrit, eodem pædore ad fastidium nauseamque saginatur, eadem frigora & asperitimas hiemes tolerat, iisdem impetitur hostium telis, eadem subit naufragia? An inter barbaras gentes, vbi etiam ad necessitatem defunt omnia, nec corpori vestes, nec ad victum fruges suppetunt, nisi quas in aridissimo solo ipsa naturæ sterilitas velut nouercali manu subministrat? An inter Indos & Iapones, vbi præter assiduos labores cruces, tormenta, ignes illi assidue parata sunt? Hæc si commoda tibi videntur, quænam igitur molesta? hæc si mollia, quæ dura, quæ grauiâ esse fatebere? An illos existimas qui ad arduas hæc missiones destinantur quasi ad triremes & transtra damnari, eiicique extra communis vitæ commoda; qui pares tot incommodis esse possunt semper inter Socios deliciis innutriti? aut quomodo tam auide eas amplectuntur, qui vsque adeo commodorum suorum sunt amantes? Vbi ergo, vbi tandem Societas deliciis commodisque indulget? in domibus scilicet & Collegiis, vbi moderata vitæ ratio nihil magnopere oculis tuis obiicit asperitatis, non hispidas vestes, non ieiunia atque flagella. Hic nimirum molles, hic affluere deliciis Iesuitas putas. O egregiam speciem deliciarum! vbi totos dies improbus labor Magistros exercet in scholis, Concionatores in studiis, Coadiutores in opere diurno: vbi studiorum contentione atque assiduitate plerisque vires in medio ætatis flore atteruntur, & mors acceleratur ante diem, vt vel ex ipsâ liquet senum paucitate: vbi ceteri dies noctesque languentibus assident, morientibus præsto sunt, nihil pædore, nihil contagione morborum, nihil suo sæpe vitæ periculo deterriti. Porro quid tantopere communi offenderis habitu, vt vel ex eo pronunties commodorum suorum amantes esse Iesuitas? non vides, dum vestem nostram maledico ore laceras, vniuerso te Clero esse iniuriosam? Imò quis è Clero, cui honesta viuendi conditio est, non etiam vitur pretiosiore? Vide quàm non acerbè tecum agam; infer & pedem intrò, si placet, & triclinij nostri delicias contemplare. Socraticas esse mensas

non in-
dulget
commodi-
tibus
corporis &
deliciis:

inue-

inuenies, quæ fami subseruiant, non gulæ vulgaris in iis victus, hominisque frugi: optimum earum condimentum à sacrâ petitur lectione; ipseque edendi modus solâ naturæ necessitate ac temperantiæ lege definitur. Quid si & aliam tibi scenam aperiam? & quæ minimè expectabas, aspera flagella, cruentas catenulas, fetosas atque hispidas vestes, & contextas è durioribus setis loricas, ceteraque id genus maceranda carni Religiosa suppellectilia (quæ tu in domo nostrâ & sub isthac togâ latere numquam crederas) tibi coràm exhibeam? adhuc tu mollem esse, adhuc delicatam Societatem criminaberis? Sed frustra sum: non, si asperissimam profiteamur viuendi normam, morsus tuos, ô Calumnia, euademus. Nimis verum est hoc Seruatoris oraculum: *Venit Ioannes ne-
que manducans neque bibens* (venere tot alij Religiosissimi Ordines, & sanctæ austeritatis exemplo inclaruere) & dicunt: *Deuonum habet. Venit Filius hominis manducans & bibens* (venit I E S V Societas Ducis sui exemplo communi habitu victuque contenta) & dicunt: *Ecce homo vorax, & potator vini; mollis, lauta, delicata Societas est.*

Veniamus ad extremum tandem criminationum tuarum caput, quo superbiæ arrogantiaque arguimur; tam liquidâ causâ, quemadmodum tu tibi persuades, vt nullus excusationi relictus sit locus, neque spes sit in ore vulgi compescendi has voces: *Superba, ambitiosa, arrogans Societas est, præ se despiciens ceteros.* Fateor, aptissima ad inuidiam contumelia est. tumidos superbosque execramur omnes, naturâ dute: propterea quod supra reliquos se efferre mortales, ceterosque dedignari videantur. Id vitium nobis ex vero si appingere potueris, optimo iure exosos, inuisos, execrabiles reddes, & publico odio longè dignissimos. Sed, obsecro te, cur *superba est atque ambitiosa Societas*? Estne alius Ordo (maneat sua omnibus salua veneratio atque integritas) qui sic honores dignitatesque excludit? vbi nam singularis voti sponfione sic omnis præcisa est ambitio? quo in cœtu per tam humiles functiones ad demissionem animi exercentur, tantoque tempore de iis sumitur experimentum? quo alio in cœtu tanta Superiorum potestas atque auctoritas est exauctorandi eos qui sese efferunt? vbi nam potentius frequentiusque rediguntur in ordinem, seruatorque amica pacis ista in omnibus æqualitas, excludens quidquid excellentiæ amor sibi proprium vellet ac singulare? An fortasse superbum tibi atque ambitiosum videtur docere Rudimenta, versari inter pueros, instruere rusticanos homines, solari pauperes, visere nosocomia, omnibus promiscuè pœnitentibus aures dare? illic experiri puerorum proteruiam, hîc adolescentum ingritudinem, vbi que æmulo-
rum obloquia & inimicorum? Et hi tamen, postquam vanitati atque ambitioni sæcularis vitæ nuntium remisissent, postquam detrita se incluserunt lacernâ, postquam abdicauerunt quidquid dignitatis habebant, aut fauore, doctrinâ, industriâ, opibus comparare sibi poterant, postquam CHRISTI amore ad abiectissima se munia abiecerunt; adhuc superbi, adhuc ambitiosi, adhuc arrogantes audiunt, & qui præ se despiciant ceteros? At quos illos tandem? pauperesne? quos tam studiosè conquirunt gratisque instruit Societas? an sacros in Ecclesiâ Ordines, an Clerum, an vtriusque Magistratus Præsides, quos omni vene-
ratione

Math. 23.

nec sū-
perba neq̄
arrogans
est:vbi que
ambitiosa

ratione cultuque prosequendos pueris ab infantia inculcat? quorum se obstrictam beneficiis amplissimis vbiq; terrarum, & favore adiutam, libentissimè fateatur? Quinam igitur illi tandem, dic impudens Calumnia, quos contemnit? Hoc nimirum est: in odium atque inuidiam hominum Societatem adducere conata semper es isto superbiæ arrogantiaque prætextu. Sed vin' tibi ex me erumpat vera vox? quæris tu insolentis sese efferre Societatem; & tu eam extulisti: deprimere cogitabas; & crexisti: obscuram, inò inuisam reddere; & magnam, illustrem, omnibus expetendam fecisti. Aqua fontis à motu clarior esse solet, crocus attritu melior fragrantiorque, vna pressa vtilior, frutex putatus altior. Haud aliter I E S V Societas à maledictis tuis agitata, pressa, trita, scissa, & clarior cælo, & melior sibi, & vtilior bonis, & altior Ecclesiæ exsurrexit. Si viti à florentissimis ætatis nostræ hominibus comparata est, nonne cogitatione mox assequeris, eam, à maledicæ lingue tuæ quasi falce putatam, vberius lariusque fuisse diffusam? Si palma ab aliis dicta est, nonne sentis eam sese tum maximè erexisse, cum grauissimis conuitorum tuorum ponderibus fuit onerata? Denique si eam cum adamante componere nonnemini visum fuit, à tuis utique solidior futura est ictibus, nihilque vnquam sub iniquæ æmulationis tuæ incide posita remittet de suo instituto pristinoque more religiosè viuendi: frendas licet, aliasque in Æoliâ tuâ semper mediteris procellas. Veniat hîc tibi in mentem atque ante oculos vas illud, quod ad Oceani littora fluitare solet, innumeris expositum ventorum iniuriis, atque ab undis huc illuc agitatum. nostine tenacissimis id vinculis affigi scopulo aut vado? nauibusque esse signum, vt inter cæca vada tutissimum teneant rectissimumque cursum? Cui vasi hanc si addideris tabulam aut vocem, *Iactet, dummodo profum*; Societatis animum illustri veroque emblemate expresseris. Iactari non reformidat, dummodo inter procellas fluctuque posita, rudioribus in hoc vitæ oceano classariis omnes vitiorum scopulos declinandi modos viasque ostendat: modo veteranos, grauioribusque defunctos periculis lubricæ ætatis, ab inexplebili voluptatum voragine atocet è pulpito, precibusque auertat: modo denique fluctuantes in primo cursu virtutum animas, ceu molientes è portu naues, in altum quam fieri poterit felicissimè deducat, doctrinæ suæ signo, factò, exemplo. Iactet, inquit, & impetar, dummodo pristino meo more Christianæ rei Fideique valeam prodesse. Hæc inter tempestates ipsius vox est: hæc eius innocentia summa defensio.

*Epilogus
ad IESVM.*

Quare, vt eius voci hanc meam etiam conformem, ad te, I E S V sanctissime, auctor defensorque Societatis, hæc se conuertit oratio. non minus tuâ interest (sit ita fas apud te paulò confidentius loqui) non minus tuâ interest, quam nostrâ, de contumeliâ triumphare. quæ nostris aliquando obiecta est conatibus mora, tuo honori quoties offecit? Faue igitur de cælo propitius, dissipa tandem & compone tempestatum minas, da facilem, da quietum tibi laborantibus cursum. Quod si certantem semper spectare maus hanc minimam Societatem tuam (cui tamquam exiguo Romanæ Petræ calculo aut melioris Davidis lapidi nomen locue seu tuum inclusisti) longisque exerceri atque acui iniuriis; quò sese
actiore

acriore vi impetuque effundat in Goliathos novos, & diuinæ tuæ gloriæ contemptores; non dubitabit, scio, cum animum ardoremque, quem patriæ suæ quisque aut naturæ debet, honori tuo impendere. Erit nouus in Iaponiâ, aut alio in Imperio terror? obuiabit intrepida, & quod reliquum vitæ viriumque fecerit labor, id ferro reddet. Erit subcunda pro beneficiis iniuria, pro rectè factis infamia? feret, & quot in orbe terrarum regiones sunt, totidem faciet patientis animi sui monumenta. Alia ex aliâ insurget inuidiæ tempesta? excipiet: actum demum præclare secum agi credet, cum odium omne quod in te conceperat iniquitas, in se profundi sentiet: tum, inquam, æstimabit se legitimam scriptamque nominis tui heredem, cum videbit ærumnarum tuarum ceu diuitiarum partem magnam ad se peruenire. Horum Societas tua auda est bonorum, his opibus inhiat, ad eas adspirat commoditates, hanc ambit gloriam, hanc prehensat, hanc inter nobilissimas laudes suas nominaque ac titulos ponit. Speratque te duce atque auspice fore, ut, quæ ipsam in iis ad hoc primum vsque sæculum produxit virtus animique magnitudo, eadem ad vltimam vsque mundi ætatem gloriosè beateque prosequatur.

Bbbb EXER-